

● مقدمه

بر اساس مصوبه شورای عالی آ.پ. در پایه ششم ابتدایی، در یک هفته، ۵ ساعت به درس فارسی (فارسی و نگارش) اختصاص دارد. منظور از ۵ ساعت پنج جلسه (زنگ) پنجاه دقیقه‌ای است که پرداختن به کلیه فعالیت‌های دستوری، ادبی، نگارشی، املائی و... در این بازه زمانی اتفاق می‌افتد. به همین جهت در تدوین برنامه کلاسی تفکیک عنوان (املا، انشا، خواندن، نوشتن و...) صورت نمی‌گیرد و به هر پنج جلسه نام «فارسی» اطلاق می‌شود. معلم به تشخیص خود و با توجه به موقعیت کلاس، فرایند آموزش را برنامه‌ریزی می‌کند. برای مثال اگر اکثر دانش‌آموزان در املا ضعف دارند، معلم ساعات بیشتری را به تقویت مهارت املا اختصاص می‌دهد یا اگر اکثریت کلاس استعداد بالایی در نگارش و بندنویسی دارند، وقت بیشتری برای توسعه این مهارت اختصاص می‌دهد. مهم تکمیل آموزش محتوای کتاب، مطابق با جدول بودجه‌بندی مورد توافق شورای آموزشی مدرسه است.

در این فصل با احتساب ماه‌های مفید آموزشی و در نظر گرفتن موقعیت کلاس‌های چندپایه، دوزبانه، پرجمعیت و تعطیلی پیش‌بینی نشده، بر اساس تنوع آب و هوایی در کشور، تعطیلات نوروزی و... همان ۱۷ درس در قالب ۱۴۰ جلسه فارسی در نظر گرفته شده است. برای هر یک از دروس «یک، سه، چهار، شش، نه، ده، دوازده، پانزده و شانزده» هفت جلسه تدوین گردیده است. برای بقیه دروس که در انتهای فصل قرار گرفته‌اند و علاوه بر عناصر صرفی موجود، سه فعالیت «کارگاه درس‌پژوهی»، «درک متن» و «هنر و سرگرمی» اضافه دارند، نه جلسه منظور شده است. علاوه بر آن در پایان هر فصل نیز یک جلسه برای ارزشیابی پایان فصل گنجانده شده است تا معلمان با آرامش، فرصت اجرای کلیه فعالیت‌ها را منطبق با اهداف بیان شده داشته باشند.

زبان فارسی با همه اجزا و ارکان زندگی روزمره دانش‌آموزان آمیخته است؛ لذا با تأکید فراوان از معلمان گرامی درخواست می‌گردد با تعهد و تلاش، برای همه عناصر سازنده کتاب فارسی اهمیت قائل شوند. روش‌ها، شگردها و پیشنهادهایی که در این فصل به صورت درس به درس ارائه می‌شود، تلنگری بر گستره دانش و خلاقیت معلمان است که در کلاس آموزش فارسی، خالق زیبایی‌هایی شگرف خواهند بود.

نمای ساختار و محتوای کتاب فارسی ششم دبستان

فصل ۱ آفرینش	فصل ۲ دانایی و هوشیاری	فصل ۳ ایران من	فصل ۴ نام آوران	فصل ۵ راه زندگی	فصل ۶ علم و عمل
ستایش درس ۱: معرفت آفریدگار	درس ۳: هوشیاری	درس ۶: ای وطن	درس ۹: رنج‌هایی کشیده‌ام که میرس	درس ۱۲: دوستی	درس ۱۵: میوه هنر
حکایت: محبت	بخوان و حفظ کن: سخن	حکایت	بخوان و حفظ کن: باران	بخوان و حفظ کن: شیرخدا	حکایت: افلاطون و مرد جاهل
درس ۲: پنجره‌های شناخت	درس ۴: داستان من و شما	درس ۷: آزاد	درس ۱۰: عطار و جلال‌الدین محمد	درس ۱۳: آزاد	درس ۱۶: آداب مطالعه
بخوان و حفظ کن: ای مادر عزیز	حکایت: علم و عمل	بخوان و حفظ کن: وطن	حکایت: درخت علم	حکایت: عمرگران‌مایه	بخوان و حفظ کن: به گیتی به از راستی پیشه نیست
بخوان و بیندیش هدهد	درس ۵: هفت خان رستم	درس ۸: درباقلی	درس ۱۱: شهدا خورشیدند	درس ۱۴: راز زندگی	درس ۱۷: ستاره روشن
کارگاه درس پژوهی	بخوان و بیندیش دوستان همدل	کارگاه درس پژوهی	بخوان و بیندیش بوعلی و بهمنیار	کارگاه درس پژوهی	بخوان و بیندیش آوای گنجشکان
	کارگاه درس پژوهی	بخوان و بیندیش تندگویان	کارگاه درس پژوهی	بخوان و بیندیش پیاده و سوار	کارگاه درس پژوهی

نمای ساختار و محتوای کتاب نگارش ششم دبستان

پایان هر فصل	پایان هر فصل	بخش سوم	بخش دوم	بخش اول	کتاب نگارش
درک متن	هنر و سرگرمی	کارگاه نویسندگی	فعالیت‌های کتاب نگارش	فعالیت‌های املائی، دانش‌زبانی و واژه‌آموزی	
هدف: تقویت مهارت درک مطلب	هدف: یادگیری و مرور آموخته‌ها	هدف: تقویت نگارش خلاق	هدف: پرورش توانایی آفرینش نوشتاری	هدف: سنجش درست‌نویسی و آموزه‌های زبانی	